

کلاهبرداری رایانه ای

محمد طاهری^۱^۱ کارشناسی حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی واحد آزادشهر

Mohamad.t.law.97@gmail.com

چکیده

کلاهبرداری اینترنتی یکی از جرایم موسوم به جرایم یقه سفیدها است که با توسعه اینترنت و ارتباطات گسترش یافته است. در این تعریف ساده از جرایم یقه سفیدها می توان گفت کسانی که به واسطه موقعیت اجتماعی، اقتصادی و یا سیاسی خود به حقوق اعضاء جامعه تجاوز می کنند شمار این جرایم قرار می گیرند منظور از کلاهبرداری اینترنتی هر گونه کلاهبرداری است که به وسیله برنامه های کامپیوتری و رایانه ای یا ارتباطات شبکه اینترنتی صورت می گیرد مثلاً از طریق سایت ها، پست الکترونیک^۲ یا اتاق های گفتگو^۳ در واقع کلاهبرداری اینترنتی به هر نوع طرح متقلبانه ای گفته می شود. که یک یا چند بخش از اینترنت

مقدمه

بدون شک، انجام کارهای مطالعاتی و تحقیقاتی در زمینه موضوعات مهم، حساس و مبتلا به جامعه یکی از ضروریات حوزه های دانشگاهی است.

و پرواضح است که تساهل و کم کاری در قلمرو تحقیق و پژوهش، نه تنها مانعی بر ارتقاء و داده های علمی و آموزشی می باشد بلکه متأسفانه و به طور حتم عادت به کم کاری در این بخش، بی مایگی، تحقیقات و لزوماً عقب افتادگی جامعه علمی را در بر خواهد داشت. حوزه تحقیق در کشورهای جهان سوم و بالاخص رشته های علوم انسانی همواره، با محدودیت منابع جامع روبرو بوده و با توجه به عقب ماندگی این کشورها از فناوری های جدید به این کشورها تصویب و بالتبع دارای نواقص و معایبی چند خواهد بود. با ورود انسان به عصر جدید و گسترش و رشد وسایل ارتباطی و یا به تعبیر دیگر به وجود آمدن دهکده جهانی بالتبع با توجه به نیازهای اجتماعی ضرورت هایی مطرح می شود و از آنجا که امروز سیستم های رایانه ای و اطلاعاتی مختلف با زندگی اجتماعی ضرورت هایی مطرح می شود.

با ورود این پدیده اجتماعی در ابعاد مختلف زندگی بشر مانند پدیده ها دیگر اجتماعی همواره با مزایا و معایبی روبرو بوده است. برای نظم بخشیدن به پدیده های اجتماعی نیاز به راهکارهای مناسبی هستیم در حوزه ی علوم اجتماعی این وظیفه بر عهده علم حقوق است که با ارائه راهکارهای مناسب سعی بر ایجاد نظم به پدیده های اجتماعی را دارد از این رو وقوع ناهنجاری های اجتماعی قابل تصور است. وقوع جرایم

را به کار می گیرد و تا درخواست های متقلبانه ای را به منظور بردن اموال و احتمال انجام معاملات جعلی با قربانیان احتمالی مطرح سازد. بنابراین مشخص می شود که کلاهبرداری اینترنتی از زمانی رواج پیدا کرد که محیط مجازی مثل محیط اینترنت پایه عرصه وجود گذاشت و تقریباً حدود ده دهه است که از همه این جرم می گذرد اولین قانونی که در رابطه با جرایم اینترنتی به تصویب رسید در سال ۱۹۸۴ در کشور آمریکا بود که بعدها در سال های ۹۴ و ۹۶ این قانون اصلاح گردید.

واژه های کلیدی: کلاهبرداری رایانه ای، جرایم اینترنتی، محیط مجازی.

مختلف با توجه به مقتضیات زمانی و مکانی متفاوت در هر عصر و زمانی اشکال خاص خود را می یابد، با ورود رایانه ها در زندگی شخصی افراد و گسترش فناوری اطلاعات سوءاستفاده از این وسایل اشکال گوناگونی به خود گرفته است که تحت عنوان جرایم رایانه ای از آن بحث می شود. انواع جرایم رایانه ای توسط افرادی موسوم به هکرها صورت می گیرد. از جمله شایع ترین این جرایم که روز به روز نیز بیشتر گسترش می یابد کلاهبرداری اینترنتی است البته در کنار آن جرایم دیگری چون جعل کامپیوتری، سرقت اینترنتی، افشای اطلاعات، و نیز از شایع ترین این موارد است.

با توجه به ضرورت بررسی این مقوله مهم در این برهه از زمان که تجارت کالا و تکنولوژی، دانش فنی و آفرینش فکری برای دولت ها مهمتر از تجارت کالا و خدمات شناختی می شود.

فصل اول: مفاهیم

۱- ادبیات تحقیق

الف) کلاهبرداری در لغت نامه دهخدا به معانی گوناگون بیان گردیده است: شادی و حقه بازی. به فریب مال و پول دیگران را گرفتن – استعمال نام یا عنوان مجهول به قصد این که مؤسسات مجهول و اعتبارات موهوم را به طرف بقبولاند و او را به امور موهوم امیدوار یا از امور موهوم خایف سازد و بدین طریق وجهی یا مالی از او بگیرد.

ب) کلاهبرداری از نظر حقوقی fraud بیان گردیده است. در کتاب ترمینولوژی حقوق: تألیف دکتر محمد جعفر جعفری لنگرودی آمده است که: بر اساس ماده ی قانونی^۴ برداشت شده است مطابق این ماده

^۲ chatrooms^۱ web^۲ mail^۴ ماده ی ۲۳۸ ق. م. ع